

VIỆT NAM SỬA ĐỔI LUẬT QUỐC TỊCH: CHẤP NHẬN SONG TỊCH

HÀ NGỌC CƯ

Theo báo Pháp Luật, ngày 4 tháng 12 năm 2008, Bộ trưởng Tư pháp Hà Hùng Cường đã họp báo công bố Luật Quốc Tịch Việt Nam (sửa đổi). Luật này có hiệu lực kể từ ngày 1 tháng 7 năm 2009. Theo ông Cường thì: “So với Luật Quốc tịch Việt Nam năm 1998, luật mới đã bổ sung những trường hợp ngoại lệ vừa mang quốc tịch nước ngoài vừa mang quốc tịch Việt Nam. Chẳng hạn người Việt Nam định cư ở nước ngoài cho đến khi luật mới có hiệu lực vào ngày 1-7-09 vẫn được coi là còn quốc tịch Việt Nam. Tuy nhiên trong thời hạn năm năm, Việt kiều nào có nhu cầu thì làm thủ tục đăng ký giữ quốc tịch Việt Nam. Quá thời hạn đó họ sẽ bị mất quốc tịch Việt Nam song vẫn có thể xin trở lại quốc tịch VN, thậm chí họ vẫn được giữ quốc tịch nước ngoài khi xin trở lại quốc tịch Việt Nam nếu có vợ, chồng, cha mẹ, con đẻ là công dân Việt Nam.”

Như vậy luật pháp Việt Nam tuy công nhận song tịch nhưng người Việt Nam định cư ở nước ngoài muốn giữ quốc tịch Việt nam thì phải đăng ký giữ quốc tịch Việt Nam. Theo lời đại biểu Quốc hội Nguyễn Đăng Trung khi sửa đổi luật Quốc tịch 1998 người ta tránh nói rõ công dân VN có quyền có hai hoặc nhiều quốc tịch mà dùng từ ngữ “luật quốc tịch mềm dẻo” để chấp nhận song tịch. Nghĩa là Luật Quốc Tịch mới của Việt Nam vẫn ngô không ra ngô mà khoai chẳng ra khoai: chấp nhận song tịch nhưng lại buộc phải đăng ký giữ quốc tịch Việt Nam.

Trước khi thông qua dự luật sửa Quốc Tịch thì người ta cũng đắn đo lắm. Chả vậy mà Bộ trưởng Bộ Tư pháp Hà Hùng Cường cứ lấp la lấp lửng rằng:

- Theo nguyên tắc hiện hành, Nhà nước chỉ công nhận công dân VN có một quốc tịch là quốc tịch Việt Nam, Nghĩa là công dân VN không thể có quốc tịch khác. Nhưng thực tế nước ta có nhiều đồng bào đang định cư ở nước ngoài, hơn nữa đặt trong bối cảnh hội nhập hiện nay thì nguyên tắc này không khả thi.

Điều khoản 13 của luật “luật quốc tịch mềm dẻo” nói rằng: người VN sống ở nước ngoài nhưng chưa mất quốc tịch VN trong thời gian trước khi Luật (mềm dẻo) có hiệu lực, sẽ vẫn là công dân Việt Nam và được quyền mang hộ chiếu VN nhưng ông Cường lại không nói rõ nếu bạn vào quốc tịch Mỹ hay quốc tịch nào khác thì ngoài quyền mang hộ chiếu VN bạn có được hưởng mọi quyền lợi và nghĩa vụ của công dân VN như được quyền tậu bất động sản, kinh doanh, được bầu cử ứng cử, đi quân dịch, “được” đóng thuế y như một công dân VN “chính hiệu” (nghĩa là không mang một quốc tịch nào khác) không?

Mối quan tâm chính của người Việt định cư ở nước ngoài là khi xin giữ hoặc trở lại quốc tịch VN thì họ có mất quốc tịch mới (tức quốc tịch nước ngoài) không. Việc mất quốc tịch của nước ngoài không thuộc thẩm quyền của VN mà là thẩm quyền của nước ngoài mà mình mới xin quốc tịch.

Luật quốc tịch mỗi nước mỗi khác, trong phạm vi của bài này chúng tôi chỉ xin nói về luật quốc tịch của hoa Kỳ. Nghĩa là nếu bạn xin giữ hay trở lại quốc tịch Việt Nam thì bạn có mất quốc tịch Mỹ không?

Chúng tôi xin hẹn các bạn những bài tiếp theo để nói thêm về những phạm vi và khía cạnh khác. Mời các bạn đón xem.

Việt Nam chấp nhận song tịch-Hà Ngọc Cư